

Fiskeridirektoratet

Deres ref.

Vår ref.
2025/531

Saksbehandler
Synnøve Liabø, 959 27 850

Dato
08.10.2025

Innspill til regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2026

Landsstyret i Norges Fiskarlag har behandlet ovennevnte sak 6.-7. oktober d.å. og fattet følgende vedtak:

«Norges Fiskarlag finner det utfordrende å gi endelige innspill til neste års reguleringer siden sentrale rammevilkår som kvotestørrelser, kvotebytter og farvannsadgang ikke er avklart som følge av at fiskeriforhandlinger med andre land ennå ikke er gjennomført. Avvikling av inneværende års fiskeri vil også kunne påvirke våre innspill. Fiskarlaget vil derfor eventuelt supplere innspillene til reguleringer for 2026 når disse rammevilkårene er nærmere avklart.

Fordeling av nasjonal kvote

Norges Fiskarlag viser til at ICES tilrår en kvote på 533 914 tonn nvg-sild i 2026. Det er en oppgang på 33 prosent sammenlignet med kvoterådet for 2025. Norge og Færøyene inngikk en avtale om fordeling av bestanden i 2025. Det har vært gjennomført flere forhandlingsrunder mellom kyststatene med målsetting om at flere kyststater kan innlemmes i avtalen. Nye forhandlinger om størrelse på totalkvote og fordelingsløsning mellom kyststatene er planlagt i slutten av oktober. Fiskarlaget legger til grunn at det, uavhengig av enighet om en kyststatsavtale, fastsettes en norsk kvote og at det åpnes opp for et fiske etter norsk vårgytende sild fra årets start i 2026 slik som i 2025.

Norges Fiskarlag forutsetter at kvotefordelingen mellom ringnot, trål og kystgruppen fastsettes i samsvar med Fiskarlagets landsmøtevedtak 6/07 og 5/15 (sildestigen), og der avsetningen til åpen gruppe trekkes fra kystfartøygruppens kvote. Fiskarlag forutsetter videre en videreføring av kvotebyttet av norsk vårgytende sild og makrell mellom

ringnotgruppen og trålgruppen i henhold til etablert praksis, jf. landsstyrevedtak 128/09 og 71/10.

Regulering ringnotflåten

Norges Fiskarlag anbefaler at fartøy i den konsesjonspliktige ringnotflåten reguleres med fartøyskvoter uten overregulering.

Regulering trålgruppen

Norges Fiskarlag foreslår å videreføre den etablerte kvotenøkkelen i trålgruppen for 2026, og at fartøyene reguleres med fartøyskvoter uten overregulering.

Regulering lukket kystgruppe

Norges Fiskarlag anbefaler å videreføre etablert reguleringsregime der lukket kystgruppe reguleres som én felles fartøygruppe. Det foreslås å videreføre årets reguleringsopplegg der alle fartøy reguleres med fartøyskvoter med mulighet for å både overføre og forskuttere fangst (full kvotefleksibilitet). Fiskarlaget vil imidlertid drøfte dette spørsmålet nærmere med Fiskeridirektoratet mot slutten av året, når øvrig reguleringsopplegg, reell kvoteutnyttelse og mulige kvoteoverføringer fra 2025 til 2026 er kjent.

Norges Fiskarlag oppfordrer myndighetene til å lage en løpende kvote- og fangstoversikt fordelt på fartøy over og under 15 meter hjemmelslengde slik at vi kan følge utviklingen i fisket og eventuelt følge opp med refordelinger dersom fisketakten skulle bli lavere enn forventet.

Regulering åpen kystgruppe (landnot og garn)

Norges Fiskarlag går inn for at åpen kystgruppe tildeles en gruppekvote (omgjøres fra avsetning) på 2 000 tonn for 2026 som en del av kystfartøygruppens kvote. Fiskarlaget tilrår videre at kvotestigen med egen kvoteenhet med en passende overregulering videreføres for 2026. Fartøyskvoten i åpen kystgruppe må følge etablert praksis og settes betydelig lavere enn laveste kvote i lukket kystgruppe.

Særlig kvoteordning (id-kvoteordning)

Norges Fiskarlag viser til organisasjonens høringssvar datert 5. september om særlig kvoteordning for den minste fartøygruppen i pelagiske fiskerier og gjentar noe av innspillet vårt opp mot kvotesamarbeidsordning og samfiske.

Kvotesamarbeidsordning

Norges Fiskarlag er fornøyd med at myndighetene innførte en kvotesamarbeidsordning i den minste kystfiskeflåten i fisket etter norsk vårgytende sild for 2025 med samme vilkår som kvotesamarbeidsordningen i fisket etter makrell. Fiskarlaget mener imidlertid at kvotesamarbeidsordningen må opphøre når særlig kvoteordning (id-kvoteordning) er på plass, da disse to ordningene «konkurrerer» med hverandre.

Dersom myndighetene velger å fastsette kravet om at begge fartøyene som skal inngå i ID-kvotelaget skal ha samme eier(e) foregående kvoteår, så finner Fiskarlaget det nødvendig å videreføre kvotesamarbeidsordningen for de fartøy som ikke kan benytte seg av ID-kvoteordningen i en overgangsordning begrenset til 2026. Dette begrunnes i at det for mange kan være utfordringer å finne egnet fartøy i 2025 for å styrke driftsgrunnlaget sitt i 2026.

Samfiske

Norges Fiskarlag er fortsatt innstilt på å få til forenklinger av enkelte detaljer i regelverket om samfiske, herunder veilederen for utøvelse av samfiske.

Norges Fiskarlag viser til at det foreligger bestemmelser i § 34 tredje ledd i høstingsforskriften om fartøy som kan delta i samfiske etter norsk vårgytende sild. I samme bestemmelse framkommer også unntak knyttet til hovedvilkåret om at slike samfiskefartøy må være under 15 meter største lengde. Etter det Fiskarlaget kjenner til er det fortsatt noen få fartøy med hjemmelslengde og største lengde over 15 meter som tidligere har samfisket med fartøy med hjemmelslengde og største lengde under 15 meter, men som ikke fanges opp av gjeldene unntak i forskriften (drevet slikt samfiske i et av årene 2008, 2009 eller 2010). Dette unntaket kom først inn i regelverket i 2011, men er senere justert i 2014 og 2015 (sist endring 6.1.2015), og ordlyden fra januar 2015 er fortsatt den samme i § 34 i høstingsforskriften.

Norges Fiskarlag ber på nytt myndighetene vurdere å justere unntakene i samfiskebestemmelsen i § 34 tredje ledd slik at også de få fartøyene som tidligere har historikk i samfiske etter norsk vårgytende sild kan gjenoppta slikt samfiske.

Fiskarlaget ber om at begrensningen i § 34, siste ledd i høstingsforskriften, om at fartøy som har drevet selvstendig fiske i et kalenderår, kan ikke delta i samfiske i samme kalenderår, med mindre fartøyet har egen kvote igjen når fartøyet skal drive samfiske, tas bort. Dette vilkåret var i enkelte år fjernet, men gjeninnført fra og med 2006. Fiskarlaget viser til at fisket etter nvg-sild nå reguleres med garanterte fartøykvoter, og at det dermed ikke foreligger samme behov/begrunnelse for å ha begrensningen på av egen kvote.

Fritak fra låssettingspåbudet

Norges Fiskarlag konstaterer at Fiskeridirektoratet i fjor høst på vanlig måte imøtekom Fiskarlagets anmodning om fritak fra låssettingspåbudet for flåten under 15 meter, og at dette ble bekreftet gjennom forskrift 31. oktober 2024, hvor fritaket hadde varighet fram til 31. mars 2025. Fiskarlaget viser til at Fiskeridirektoratet 24. september fastsatte ny forskrift om fritak fra låssettingspåbudet med varighet fram til 31. desember 2025, og vi anmoder om at unntaket gis gyldighet for sildefisket også inn i 2026, slik praksis har vært i flere år. Alternativt krever Fiskarlaget at hele låssettingspåbudet oppheves permanent.

Føringspool-ordningen

Norges Fiskarlag viser til at Fiskeridirektoratet innførte en ny/revidert veileder for føringspool-ordningen for fiskefartøy i pelagisk låssettingsfiske med virkning fra 1. oktober 2022. Fiskarlaget er fortsatt litt usikker på hvordan den reviderte veilederen slår ut for kategori 4-fartøy, og ønsker derfor nærmere avklaringer med både Norges Sildesalgslag og Fiskeridirektoratet om dette spørsmålet. Vi mener at rapportering og skriving av landings- og sluttseddel ved føring med kategori 4-fartøy må forenkles.

Fjordlinjer

Norges Fiskarlag viser til at fjordlinjereguleringene i § 31 i høstingsforskriften setter betydelige områdebegrensninger i fiske etter pelagiske fiskeslag med fartøy over 15 meter/21 meter. Fiskarlaget har tidligere fremmet kritiske anførsler knyttet til fjordlinjereguleringene knyttet til pelagiske bestander/vandrende bestander. Med hensyn til de klimapolitiske målsetningene som fiskeflåten står overfor, er reguleringen med fjordlinjer med å begrense et effektivt og optimalt fiskeri for store deler av den norske fiskeflåten. Fiskarlaget mener at regulering av fjordlinjer skal bygge på faglige vurderinger, og oppfølgende kontroll med hensyn til bifangst eller redskapsutfordringer. Med eventuelle redskapsbegrensninger bør dette gjøres kjent på forhånd, slik at fartøy får anledning til å ta med seg not som oppfyller krav til å fiske innenfor fjordlinjene, og med sikrer effektiviserer fisket med minst mulig klimagassutslipp.

Norges Fiskarlag legger til grunn at dialogen med Fiskeridirektoratet/Sjøtjenesten fortsetter, slik at det raskt kan foretas justeringer av fjordlinjene når behovet oppstår, herunder organisering og gjennomføring av prøvekast i samarbeid med notflåten. Når det skal foretas justeringer slik at fartøy over 15 meter tillates å fiske innenfor fjordlinjene, bør unntakene fortrinnsvis gis på bakgrunn av redskap, f.eks. dybde på nøter, men det bør også foretas vurderinger relatert til en trinnvis åpning knyttet til fartøygrupper. I denne prosessen må det, slik som tidligere, tas tilbørlig hensyn både til mindre pelagiske fartøy, samt fartøy som drifter med faststående redskaper i området. Det antas at områdene Kvæningen, Reisafjorden og fjordsystemet knyttet til Altafjorden fortsatt vil være aktuelle for justeringer av fjordlinjene også høsten 2025 og i 2026.

Ad sperrelinje for sild i den nordøstlige del av Norges økonomiske sone

Norges Fiskarlag forventer at sperrelinjen for fiske etter norsk vårgytende sild i den nordøstlige delen av Norges økonomiske sone blir midlertidig justert på høsten, i tråd med tidligere praksis og med hensyn til flåtens behov og sildas faktiske vandringsmønster. En midlertidig justering av sperrelinjen har vært praktisert i flere år, og har vært viktig for å sikre god ressursutnyttelse og verdiskapning.

Norges Fiskarlag viser for øvrig til endring av bestemmelsen i § 59 Forbud mot å fiske norsk vårgytende sild i høstingsforskriften av 12. juni d.å., som innebærer en videreføring av

tidligere års praksis om at det i høstmånedene september–desember åpnes for et sildefiske lenger østover i Norskehavet og langs Finnmarkskysten.

Norges Fiskarlag mener at det er grunnlag for å ta bort de særskilte unntaksbestemmelsene i § 59 for fiske etter norsk vårgytende sild innenfor fire nautiske mil fra grunnlinjene vest for 29° 05' Ø (Finnmarkskysten).

12 milsgrensen – området Jenegga–Malangsgrunnen – redskapsfleksibilitet

Det er forbudt å bruke pelagisk trål i fisket etter norsk vårgytende sild innenfor 12 milsgrensen for kyst- og ringnotfartøy. Norges Fiskarlag mener at i lys av økt redskapsfleksibilitet i fiskeriene vil det være naturlig at det vurderes å gi adgang til å kunne tråle (pelagisk tråling) etter sild i området som angis i § 56 a i høstingsforskriften (Jenegga–Malangsgrunnen). Dette området avgrenses både utenfor og innenfor 12-mila. Fiskarlaget ber derfor om at Fiskeridirektoratet, sammen med Kystvakten og næringen, gjør en vurdering av forannevnte gjennom å se på både områdets utstrekning, tidsperiode og at ikke andre fiskerier i området blir skadelidende. I første omgang tilrår Fiskarlaget at det etableres en prøveordning.

Med manglende soneadgang har vi erfart at redskapsfleksibilitet er viktig for å sikre at kvoter blir fisket. Det er også et poeng at endringene i større grad harmoniserer mer med rammevilkårene til utenlandske fartøy som høster av de samme ressursene.

Kvotefleksibilitet

Kvotefleksibilitetsordningen er et positivt element i reguleringsbildet. Samtidig ser en at ordningen har hatt konsekvenser som en ikke forutså når den ble innført. I første rekke dreier dette seg om hvordan en skal forholde seg til situasjoner der fartøy fisker mer enn 110 prosent av fartøykvoten, enten i direkte fiske eller som bifangst i senere fiskerier. Norges Fiskarlag mener prinsipielt at en bare kan løse dette ved at det enkelte fartøy selv må ta ansvar for et slikt fiske gjennom avkortning på neste års fartøykvote.

I årene 2020–2023 ble det innført en prøveordning på makrell der fiske ut over kvotefleksibilitetsordningen på 110 prosent på makrell belastes på fartøynivå og ikke gruppekvoten påfølgende år. Norges Fiskarlag mener at prøveordningen der fiske utover kvotefleksibilitetsordningen på 110 prosent på makrell belastes på fartøynivå, er hensiktsmessig og bør gjelde for alle fiskerier regulert med fartøykvoter og kvotefleksibilitet. Fiskarlaget har konstatert at Nærings- og fiskeridepartementet uten forvarsel og nærmere informasjon til næringen, besluttet å ikke videreførte denne prøveordningen i makrellfisket for 2024. Fiskarlaget finner dette sterkt beklagelig. Fiskarlaget anmoder departementet om å revurdere sin avgjørelse og gjeninnføre ordningen og i tillegg foreta en evaluering som planlagt da ordningen ble etablert i 2020.

Det anmodes videre om at Fiskeridirektoratet foretar avstemming av kvoter som følge av kvotefleksibilitetsordningen så snart som mulig på nyåret, da mange fartøy starter sin fiskeriaktivitet tidlig i januar og har behov for å vite endelig kvoteramme som kan disponeres.

Kvotebytteordninger

Norges Fiskarlag viser til kvotebytteordningene for fartøygruppene pelagiske trål og ringnot i fiskerier med marginale fartøykvoter. Bruken av ordningen har variert med rammebetingelsene i de ulike fiskeriene de årene ordningen har vært tilgjengelig. Kvotebytteordningen bidrar til en mer fornuftig og rasjonell bruk av flåten, gjennom miljømessige effekter (lavere utslipp) og reduserte driftskostnader.

Fiskarlaget tilrår at en legger opp til kvotebytteordninger for ringnot og pelagisk trål også i 2026. Vi vil komme tilbake til behovet for kvotebytteordning for ringnot og pelagisk trål når nivået på kvotene i de forskjellige pelagiske fiskeriene for 2026 er gjort kjent.

I et bærekraftperspektiv vil slike ordninger være nødvendig, og derfor må tilsvarende kvotebytteordninger også gjelde for kystflåten.

Fiske med lys ved definerte elvemunninger

Norges Fiskarlag finner det svært urimelig at fartøy ikke kan drive fiske etter pelagiske arter med lys inn til definerte elvemunninger, eventuelt 100 meter fra de definerte elvemunningene, så lenge man ikke får bifangst av laksefisk eller andre arter utover lovlig bifangst. Fiskarlaget konstaterer at det har vært vanskelig å få møter med relevante myndigheter i saken, og videre at det er en utfordring med forskjellige begrensninger i de ulike fylkene og at denne informasjonen ikke er tilgjengelig for eksempel på FiskInfo.»

Med hilsen
Norges Fiskarlag

Jan Birger Jørgensen

Synnøve Liabø

Kopi:
Nærings- og fiskeridepartementet
Landsstyret
Medlemslagene

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskrevet signatur.

